

Literatura: 1. Gandecka E. (red. pracy zbiorowej), 2011 – Wyniki oceny wartości użytkowej bydła ras mlecznych. PFHBiPM, Warszawa. 2. Gąsiorowski S, Notecki G., Grześkowiak M., 2011 – Wyniki oceny wartości użytkowej bydła w regionie oceny Poznań. PFHBiPM, Poznań. 3. Krajowy program hodowlany dla bydła rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej w Polsce. <http://www.pfhb.pl>. 4. Kuczaj M., 2001 – Skutki krzyżowania i kojarzenia bydła w Polsce w latach 1946-1997. Monografie

XXIII. Zeszyty Naukowe AR we Wrocławiu, nr 422. 5. Oikowska O., 2010 – Sytuacja na rynku mleka w Polsce w 2010 r. http://www.pfhb.pl/rynek_mleka_polska_2010. 6. Spaltabaka E., 2008 – Przegląd Hodowlany 3, 5-7. 7. Zarządzenie Dyrektora Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego w sprawie wdrożenia do realizacji programu ochrony zasobów genetycznych bydła rasy ZR nr 24/07 i załącznik nr 1 z dn. 26.02.2007. <http://www.izoo.krakow.pl>

Suggestion of the subsidy for the breeders, implementing the Polish Red-White cattle genetic resources' preservation program

Summary

The aim of the study was to design the level of direct payments for cattle breeders maintaining two cow breeds in the farm: Polish Holstein-Friesian of red-white (RW) variety, and Polish Red-White (ZR) cattle. The study included the cows kept in cowsheds of the Opolskie and Silesian Voivodeships. The differences in 305-day lactations, subsidy level, amounting to 1140 PLN/head/year, and the average milk purchase price of 1.0566 PLN/dm³ in 2010 were taken into consideration in the calculations. The suggested amount of the subsidy for 1 cow of PRW breed should be equal to 1700 PLN/year. More precise subsidy rates should be employed, taking into account the size of differences in milk yield between the cows of RW and ZR breeds, depending on the specificity of a given region, cow breed and age structure and production level of the herds. It was stated, that cows of different performance types should not be maintained in a given farm.

KEY WORDS: cows, preservative breeding, milk yield, subsidies

Lista 100 najlepszych krów w Polsce

Anna Siekierska

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka prezentuje po raz trzeci listę 100 najlepszych krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej, uszeregowanych według indeksu produkcyjnego. Indeks uwzględnia wartość hodowlaną dla kilogramów tłuszczu + 2 x wartość hodowlaną dla kilogramów białka i jest podstawowym kryterium stosowanym przy selekcji samic. Od 2008 roku wartości hodowlane dla cech produkcyjnych szacowane są na podstawie próbných udojów (TDM), które zastąpiły 305-dniowe wydajności laktacyjne. Wartość hodowlaną zwierząt obu odmian barwnych szacuje się na podstawie wspólnej bazy genetycznej, którą stanowi średnia wartość hodowlana krów urodzonych w 2005 roku. Wartości hodowlane wszystkich krów i buhajów wyrażane są jako odchylenia od bazy.

Trzecia edycja listy 100 najlepszych krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej przyniosła szereg zmian. Została na niej tylko jedna krowa odmiany czerwono-białej. I to jest chyba największa niespodzianka tej edycji, figurująca bowiem na liście od początku jej publikowania, czteroletnia krowa czerwono-biała TOSKA 9 ze stada Małgorzaty Goch ze Starej Wsi Trzeciej na Lubelszczyźnie, zajęła pierwsze miejsce.

Listę opuściło 27 krów, głównie z powodu obniżenia wartości hodowlanej. Zmiany w wysokości oszacowań wartości hodowlanych krów są rzeczą naturalną, wynikającą z istoty metody oceny, czyli BLUP-model zwierzęcia. Ujmuje ona bowiem nie tylko własną użyteczność krowy, lecz w przeważającej mierze zaznaczają się wpływy zmieniających się ocen wszystkich dostępnych krewnych, figurujących w jej rodowodzie. Ponieważ nasz kraj uczestni-

czy w międzynarodowej ocenie buhajów rasy holsztyńskiej, prowadzonej przez Centrum INTERBULL, zmiany te są pochodną powiązań globalnych w hodowli tej najbardziej rozprzestrzenionej na świecie rasy bydła. Z tego powodu trudno jest w jednoznaczny sposób wyrokować o przyczynach zmian powstających za każdym razem po nowej wycenie wartości hodowlanych.

Na prośbę hodowców, po raz pierwszy na liście 100 krów podano imiona ich ojców. Z dokładnej analizy najlepszych krów wynika, że z punktu widzenia wartości hodowlanej najbardziej korzystne okazały się kojarzenia z rozplodnikami francuskimi, które są ojcami 34 naszych krajowych rekordzistek. Niewiele mniej, bo 29 krów z listy ma w swoim rodowodzie ojca z Holandii. Genetyka amerykańska, tak bardzo popularna i ceniona przez wielu naszych hodowców, nie góruje na liście TOP 100 krów – rozplodniki z Ameryki Północnej są ojcami zaledwie 20 najlepszych krów. W tym kontekście zaskakująco dobrze wypadła genetyka z Wielkiej Brytanii, bo 11 najlepszych polskich krów ma stamtąd ojca. Na liście znajdują się też 4 krowy córki polskich buhajów, a tylko 2 są córkami buhajów niemieckich.

Spośród nowych na liście 16 krów jest po pierwszej wycenie. Nadal 96 krów z listy urodziło się w polskich stadach, a tylko 4 są importowane. Utrzymuje się także wysoki poziom zaangażowania najlepszych krów w realizację programu hodowlanego dla rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej. Zatwierdzonymi matkami buhajów są 33 krowy znajdujące się na liście, w tym dwie z nich już uzyskały status dawczyń zarodków. Natomiast 42 krowy figurujące w rankingu pozostają w tym sezonie wyceny do dyspozycji stacji inseminacyjnych, będąc oficjalnymi kandydatkami na matki buhajów. Tak więc 75% krów z naszej listy ma niezwykle wysoki status hodowlany. Jeśli dodać do tego informację, że 57 krów spośród najlepszych zostało już wpisanych do rozdziału ELITA w księdze głównej dla rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej, a więc legitymuje się, oprócz wysokiej wartości hodowlanej, także dobrym pokrojem i dobrym wymieniem, można powiedzieć, że to prawdziwie elitarna lista. Zapewne dla każdego hodowcy, którego krowa choć raz znalazła się na publikowanej liście TOP, jest to powód do zadowolenia i dumy.

Tabela

Lista 100 najlepszych krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej uszeregowanych według indeksu produkcyjnego ocenionych w sezonie 2011.3

Lp.	Numer koliczka	Nazwa ojca	Nazwisko/nazwa Hodowcy	Województwo	Rok urodz. krowy	PHF	Wartości hodowlane dla cech produkcji mleka						Wartości hodowlane dla cech pokroju						
							indeks produkcyjny	wydajność mleka	powt. oceny	wydajność tłuszczu	zawartość tłuszczu	wydajność białka	zawartość białka	kaliber	typ i budowa nogi i racice	wymię	ocena ogólna	powt. oceny	
1	PL005167157376	Canvas	GR GOCH MAŁGORZATA, Stara Wieś Trzecia	LUBELSKIE	2007	RW	140,1	1482	0,457	44,3	-0,19	47,9	-0,02	106	108	105	105	107	0,448
2	PL005017488148	Addison	ZAWISTOWSKI KRZYSZTOF, Łubnice Krusze	PODLASKIE	2000	HO	139,8	1495	0,560	49,1	-0,14	45,3	-0,06						
3	PL005189756236	Stol Joc	RKS BADECZ, Czajcze	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	136,3	1195	0,396	41,0	-0,10	47,7	0,08						
4	PL005166968478	Canvas	OHZ „GARZYŃ” Sp. z o.o., Górzno	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	135,7	1528	0,451	45,2	-0,20	45,3	-0,07	108	106	103	104	106	0,448
5	PL005154063116	Canvas	AGROMINOR Sp. z o.o., Mokreszów	DOLNOŚLĄSKIE	2007	HO	135,3	1771	0,468	36,2	-0,40	49,5	-0,11	105	106	106	105	105	0,444
6	PL005144563008	Roumare	ŻOCHOWSKI STANISŁAW, Kamińskie Wiktory	PODLASKIE	2007	HO	134,9	1551	0,404	37,5	-0,29	48,7	-0,04						
7	PL005141312029	Canvas	HZZ „ŻOLEDNICA” Sp. z o.o., Zakrzewo	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	133,7	1677	0,435	42,1	-0,30	45,8	-0,11	109	108	107	105	106	0,460
8	PL005119087492	Ruskenn	IZ PIB Z-D DOŚW. PAWŁOWICE, Pawłowice	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	132,7	1354	0,423	34,1	-0,25	49,3	0,04						
9	PL005125362699	Marion	GR KOMOROWO Sp. z o.o., Komorowo	KUJAWSKO-POM.	2007	HO	131,7	1938	0,423	40,3	-0,42	45,7	-0,20	108	109	108	105	106	0,411
10	PL005137999289	WIN 395	GR DRZEWCZE HĄDZLIK LIPOWCZYK, Drzewce	WIELKOPOLSKIE	2006	HO	131,7	929	0,476	51,0	0,14	40,4	0,10						
11	PL005153302834	Bolton	OHZ LUBIANA Sp. z o.o., Nadarzyn	ZACHODNIOPOM.	2007	HO	131,5	1410	0,433	47,8	-0,12	41,8	-0,06	110	113	109	113	114	0,453
12	PL005141312692	Canvas	HZZ „ŻOLEDNICA” Sp. z o.o., Golina Wielka	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	131,0	1734	0,414	34,9	-0,40	48,1	-0,11	110	111	109	112	113	0,486
13	PL005172466067	Roumare	GRODZKI GRZEGORZ, Długobórz Drugi	PODLASKIE	2007	HO	131,0	1102	0,387	42,2	-0,04	44,4	0,08						
14	PL005106815534	WIN 395	KRUPIŃSKI STANISŁAW, Pruska Wielka	PODLASKIE	2006	HO	130,9	1406	0,488	41,8	-0,19	44,6	-0,03	104	104	98	104	103	0,413
15	PL005141347441	Vaijean	STADNINA KONI IWNO Sp. z o.o., Libartowo	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	130,8	1469	0,428	38,4	-0,25	46,2	-0,04	111	106	105	106	108	0,481
16	PL005220222089	Stol Joc	AGRO-TAK ZAGRODNO, Modlikowice	DOLNOŚLĄSKIE	2009	HO	129,7	1471	0,379	37,7	-0,26	46,0	-0,04						
17	PL005159606363	Baxter	STADNINA KONI IWNO Sp. z o.o., Libartowo	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	128,1	1524	0,410	49,1	-0,16	39,5	-0,13	110	108	106	112	111	0,456
18	PL005167041668	Canvas	KURZYNA EUGENIUSZ, Jamiołki Godzieby	PODLASKIE	2006	HO	128,1	1577	0,465	30,4	-0,38	48,8	-0,05						
19	PL005214919896	Stol Joc	SZKLANNY WIEŚLAW, Bułaków	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	127,8	1282	0,397	38,5	-0,17	44,7	0,02						
20	PL005117499693	Murphy	OHZ „GARZYŃ” Sp. z o.o., Mierzejewo	WIELKOPOLSKIE	2005	HO	127,5	1466	0,507	42,0	-0,21	42,8	-0,07	111	105	111	103	106	0,503
21	PL005133940926	Alton	WÓJCIK KRZYSZTOF, Gosp. Korolówka	LUBELSKIE	2006	HO	126,8	1488	0,458	36,7	-0,28	45,1	-0,06						
22	PL005203916431	Stol Joc	TOP FARMS WIELKOPOLSKA Sp. z o.o., Gołębin St.	WIELKOPOLSKIE	2009	HO	124,7	1481	0,357	37,2	-0,27	43,7	-0,07						
23	PL005178595938	Boliver	CZERNINA Sp. z o.o., Ligota	DOLNOŚLĄSKIE	2008	HO	124,4	1217	0,394	46,7	-0,05	38,9	-0,02						
24	PL005179368111	Canvas	FORTUNE Sp. z o.o., Cieszymowo	POMORSKIE	2007	HO	124,2	1314	0,464	43,6	-0,13	40,3	-0,04						
25	PL005189753181	Stol Joc	GRH ŻYDOWO Sp. z o.o., Żydowo	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	124,1	1424	0,382	36,0	-0,26	44,1	-0,04	105	103	104	105	105	0,435
26	PL005219241701	Roumare	JOŃCZYK EWA I WOJCIECH, Garzewko	WARMIŃSKO-MAZ.	2009	HO	123,7	1603	0,318	38,2	-0,31	42,7	-0,12						
27	PL005176103029	Roumare	ROGAŁSKI STANISŁAW, Czechowizna	PODLASKIE	2008	HO	123,6	1169	0,346	41,1	-0,09	41,3	0,02						
28	PL005128698795	Principal	HZZ „ŻOLEDNICA” Sp. z o.o., Zakrzewo	WIELKOPOLSKIE	2006	HO	123,5	1364	0,470	48,5	-0,09	37,5	-0,09						
29	PL005162337667	Stol Joc	SANO Sp. z o.o., Lubiąż	WIELKOPOLSKIE	2009	HO	123,4	1476	0,353	37,4	-0,26	43,0	-0,07						
30	PL005207654353	Shottle	SK DOBRZYNIOWO Sp. z o.o., Dobrzyńniowo	KUJAWSKO-POM.	2009	HO	123,0	1361	0,377	35,5	-0,23	43,7	-0,02						
31	PL005145200919	Canvas	GR GAŚSIOR MARCIN, Gorzuchowo	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	122,9	1581	0,414	26,9	-0,42	48,0	-0,06						
32	PL005129450248	Tucano	STADNINA KONI IWNO Sp. z o.o., Libartowo	WIELKOPOLSKIE	2006	HO	122,8	810	0,509	47,8	0,16	37,5	0,12						
33	PL005168160535	Canvas	HZZ „ŻOLEDNICA” Sp. z o.o., Golina Wielka	WIELKOPOLSKIE	2006	HO	122,6	1361	0,474	40,7	-0,18	41,0	-0,05	107	106	103	104	105	0,484

Lp.	Numer koleczka	Nazwa ojca	Nazwisko/nazwa Hodowcy	Województwo	Rok urodz. krowy	PHF	Wartości hodowlane dla cech produkcji mleka							Wartości hodowlane dla cech pokroju									
							indeks produkcyjny	wydajność mleka	powt. oceny	wydajność tłuszczu	zawartość tłuszczu	wydajność białka	zawartość białka	kaliber	typ i budowa	łogi i racice	wymię	ocena ogólna	powt. oceny				
34	PL005218776136	Roumare	GR RUDNIK WITOLD, Kol. Jasiłków	LUBELSKIE	2009	HO	122,4	1353	0,328	42,7	-0,15	39,9	-0,06										
35	PL005212069517	Justice	GR SZCZEPAŃSKI ANDRZEJ, Pomaski Wielkie	MAZOWIECKIE	2008	HO	122,3	1545	0,378	33,9	-0,33	44,2	-0,09	112	106	107	109	109	109	109	109	109	0,437
36	PL005201056870	Stol Joc	OHZ OSIEK Sp. z o.o., Nidek	MAŁOPOLSKIE	2009	HO	122,1	1260	0,327	39,3	-0,15	41,4	-0,01										
37	PL005107051153	Justice	GRODZKI GRZEGORZ, Długobórz Drugi	PODLASKIE	2005	HO	122,1	1136	0,495	39,8	-0,09	41,2	0,03										
38	PL005200462641	Stol Joc	RSP OTYLIN, Otylin	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	121,9	1234	0,389	43,2	-0,09	39,3	-0,03	108	110	107	105	107	105	107	105	107	0,446
39	PL005207654346	Shottle	SK DOBRZYŃNIEWO Sp. z o.o., Mrozowo	KUJAWSKO-POM.	2009	HO	121,5	1368	0,382	35,8	-0,23	42,8	-0,04										
40	PL005119089694	Stol Joc	IZ PIB Z-D DOŚW. PAWŁOWICE, Pawłowice	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	121,5	1330	0,410	29,0	-0,29	46,2	0,01										
41	PL005127601468	Martin	RSP OTYLIN, Otylin	WIELKOPOLSKIE	2006	HO	121,5	1456	0,492	31,7	-0,32	44,9	-0,05	106	103	98	104	103	104	103	104	103	0,415
42	PL005053571743	Justice	IZ PIB Z-D DOŚW. PAWŁOWICE, Pawłowice	WIELKOPOLSKIE	2004	HO	120,9	916	0,506	46,8	0,10	37,1	0,07										
43	PL005140649577	Principal	AGRO-POLEN Sp. zo.o., Chociwel	DOLNOŚLĄSKIE	2006	HO	120,6	1071	0,507	36,4	-0,09	42,1	0,07	107	111	111	110	111	110	111	110	111	0,508
44	PL005210523202	Stol Joc	OHZ „GARZYN” Sp. z o.o., Górzno	WIELKOPOLSKIE	2009	HO	120,3	1261	0,344	35,2	-0,19	42,6	0,00	109	107	108	107	108	107	108	107	109	0,442
45	PL005115543961	Fartak	GRH GOŁĄSZYN Sp. z o.o., Golaszyn	WIELKOPOLSKIE	2005	HO	120,3	1602	0,486	41,0	-0,28	39,7	-0,15										
46	PL005123736836	Spiceman	KA-MI Sp. z o.o., Kaszyce Milickie	DOLNOŚLĄSKIE	2005	HO	119,9	941	0,512	40,9	0,02	39,5	0,09										
47	PL005207654728	Baxter	SK DOBRZYŃNIEWO Sp. z o.o., Dobrzyńniewo	KUJAWSKO-POM.	2009	HO	119,3	1530	0,343	38,9	-0,27	40,2	-0,12										
48	PL005122385486	Makowiec	AGROMARINA Sp. z o.o., Kulczyn	LUBELSKIE	2005	HO	119,0	1242	0,442	43,3	-0,10	37,8	-0,05										
49	PL005153983712	Stol Joc	GR TADEUSZ LISIECKI, Czechnów	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	118,6	1297	0,393	38,7	-0,17	40,0	-0,04										
50	NL369127637	Wonderboy	SZEPietowski JERZY, Wścieklice	PODLASKIE	2003	HO	118,0	1275	0,440	43,0	-0,11	37,5	-0,06										
51	PL005124965921	Martin	ŻOCHOWSKI JANUSZ, Kamińskie Wiktory	PODLASKIE	2006	HO	117,7	1365	0,498	35,0	-0,24	41,4	-0,05										
52	PL005220971239	Canvas	PPUH TERRA Sp. z o.o., Ciotkowo	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	117,5	1467	0,398	36,1	-0,27	40,7	-0,10										
53	PL005172466180	Roumare	GRODZKI GRZEGORZ, Długobórz Drugi	PODLASKIE	2008	HO	117,4	1285	0,383	32,0	-0,24	42,7	-0,01										
54	PL005117498443	Justice	OHZ „GARZYN” Sp. z o.o., Górzno	WIELKOPOLSKIE	2005	HO	116,9	1025	0,491	41,6	-0,01	37,7	0,03	108	106	107	107	107	107	107	107	107	0,435
55	PL005153983026	NOG Junit	GRH GOŁĄSZYN Sp. z o.o., Golaszyn	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	116,6	1785	0,378	32,2	-0,44	42,2	-0,19										
56	PL005183275993	Canvas	HZINR POLANOWICE Sp. z o.o., Polanowice	KUJAWSKO-POM.	2009	HO	116,2	1369	0,331	36,7	-0,22	39,8	-0,07										
57	PL005204457773	Canvas	PPUH TERRA Sp. z o.o., Ciotkowo	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	116,2	1524	0,383	37,5	-0,28	39,4	-0,13										
58	PL005136888195	Okendo	SK DOBRZYŃNIEWO Sp. z o.o., Mrozowo	KUJAWSKO-POM.	2006	HO	115,7	1130	0,459	28,8	-0,21	43,4	0,06	109	105	110	109	110	109	108	108	108	0,444
59	PL005183191514	Dynamo	TOP FARMS "GLUBCZYCE" Sp. z o.o., Golaszowice	OPOLSKIE	2009	HO	115,6	1371	0,345	36,0	-0,23	39,8	-0,07										
60	PL005185800308	Stol Joc	SANO Sp. z o.o., Lubiń	WIELKOPOLSKIE	2009	HO	115,2	1090	0,359	34,0	-0,13	40,6	0,04										
61	PL005164851611	Canvas	OLSZEWSKI TADEUSZ, Glinki	PODLASKIE	2007	HO	114,7	1109	0,460	36,0	-0,12	39,4	0,02										
62	PL005103313545	Men	SGGW RZD WILANÓW-OBORY, Obory	MAZOWIECKIE	2007	HO	114,6	1016	0,459	38,4	-0,05	38,1	0,04										
63	PL005138651346	Principal	HZINR POLANOWICE Sp. z o.o., Polanowice	KUJAWSKO-POM.	2006	HO	114,6	1052	0,409	35,3	-0,10	39,6	0,05	102	102	105	109	105	109	107	107	107	0,456
64	PL005151866345	Sharky	PPUH TERRA Sp. z o.o., Ciotkowo	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	114,4	1361	0,468	37,2	-0,22	38,6	-0,08										
65	PL005197076678	Roumare	HENDRIPOŁ Sp. z o.o., Kawęcin	KUJAWSKO-POM.	2009	HO	114,3	1054	0,342	39,6	-0,05	37,4	0,02										
66	PL005174753417	Frosty	SZESTNO-KOM.ROL., Lemburk	WARMIŃSKO-MAZ.	2007	HO	114,3	1165	0,446	45,1	-0,04	34,6	-0,05										

Lp.	Numer koczycy	Nazwa ojca	Nazwisko/nazwa Hodowcy	Województwo	Rok urodz. krowy	PHF	Wartości hodowlane dla cech mleka						Wartości hodowlane dla cech pokroju						
							indeks produkcyjny	wydajność mleka	powt. oceny	wydajność tłuszczu	zawartość tłuszczu	wydajność białka	zawartość białka	kaliber	typ budowa	! racce	wymię	ocena ogólna	powt. oceny
67	PL005135299503	Ruskenn	OHZ „GARZYŃ” Sp. z o.o., Górzno	WIELKOPOLSKIE	2006	HO	114,3	1065	0,478	36,6	-0,09	38,8	0,03	110	106	104	105	107	0,466
68	PL005174152821	Ruskenn	RKS BADECZ, Czajcze	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	114,2	1275	0,450	25,4	-0,31	44,4	0,02						
69	CZ149938962	Canvas	KR-P „MANIECZKI” Sp. z o.o., Szoldry	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	114,0	1614	0,395	37,2	-0,32	38,4	-0,17						
70	NL368772607	Wonderboy	OPECHOWSKA MARZENA, Michałki	WARMIŃSKO-MAZ.	2003	HO	114,0	1083	0,461	40,8	-0,05	36,6	0,00						
71	PL005219803954	Canvas	BANACH KRZYSZTOF, Kalinowo	PODLASKIE	2009	HO	113,7	1267	0,331	35,1	-0,20	39,3	-0,04						
72	PL005153502845	Canvas	FORTUNE Sp. z o.o., Cieszymowo	POMORSKIE	2007	HO	113,3	1386	0,355	37,5	-0,22	37,9	-0,10						
73	PL005199138169	Roumare	MŚCICE OHZ Sp. z o.o., Kazimierz Pomorski	ZACHODNIOPOM.	2009	HO	113,2	922	0,304	42,8	0,05	35,2	0,05	111	112	110	111	112	0,443
74	PL005192510870	Stol Joc	GR DRZEWCZE HĄDZLIK LIPOWCZYK, Drzewce	WIELKOPOLSKIE	2009	HO	113,2	1360	0,337	22,8	-0,37	45,2	-0,01						
75	PL005159908191	Paramount	HENDRIPOŁ Sp. z o.o., Kawęcin	KUJAWSKO-POM.	2008	HO	113,1	621	0,424	43,2	0,21	35,0	0,17						
76	PL005173659185	Mascol	MIECZKOWSKI KRZYSZTOF, Jakać Borki	PODLASKIE	2007	HO	112,9	1322	0,462	32,4	-0,25	40,3	-0,05	108	107	109	108	108	0,436
77	PL005120375526	Canvas	PASZKOWSKI KRZYSZTOF, Rajgród Kolonia	PODLASKIE	2006	HO	112,6	1549	0,465	31,0	-0,36	40,8	-0,12	103	107	111	108	108	0,484
78	PL005193024840	Canvas	POLHOZ Sp. z o.o., Szymankowo	POMORSKIE	2008	HO	112,5	1405	0,399	35,4	-0,25	38,6	-0,10	102	107	104	106	107	0,461
79	PL005203522779	Canvas	SK GOLEJEWKO Sp. z o.o., Chojno	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	112,5	1226	0,422	37,4	-0,15	37,6	-0,04	104	106	108	106	106	0,459
80	PL005185800803	Stol Joc	SANO Sp. z o.o., Lubiń	WIELKOPOLSKIE	2009	HO	112,3	1355	0,349	31,9	-0,27	40,2	-0,06						
81	PL005141312562	Canvas	HZZ „ŻOLEDNICA” Sp. z o.o., Golina Wielka	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	112,2	1570	0,438	25,8	-0,43	43,2	-0,11	108	106	106	108	109	0,488
82	PL005147887316	Halab	GR TADEUSZ LISIECKI, Czechnów	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	112,2	1445	0,412	45,6	-0,16	33,3	-0,17						
83	PL005190755792	Frosty	SZESTNO-KOM.ROL., Lemburk	WARMIŃSKO-MAZ.	2008	HO	112,1	1300	0,417	41,1	-0,15	35,5	-0,09						
84	PL005186247348	Radiant	AGROMINOR Sp. z o.o., Mokreszów	DOLNOŚLĄSKIE	2008	HO	112,1	1114	0,337	38,3	-0,09	36,9	-0,01						
85	PL005092097716	Principal	GR KAPICA MARIANNA, Rychłocice	ŁÓDZKIE	2005	HO	112,0	1127	0,490	35,2	-0,13	38,4	0,00						
86	PL005119085207	Boliver	IZ PIB Z-D DOŚW. PAWŁOWICE, Pawłowice	WIELKOPOLSKIE	2006	HO	111,9	1213	0,503	36,7	-0,16	37,6	-0,04						
87	PL005210625906	Stol Joc	AGRO-TAK ZAGRODNO, Modlikowice	DOLNOŚLĄSKIE	2009	HO	111,6	1528	0,370	28,2	-0,38	41,7	-0,11						
88	PL005208663989	Dynamo	TOP FARMS „GŁUBCZYCE” Sp. z o.o., Grobniki Widok	OPOLSKIE	2009	HO	111,6	1161	0,326	33,7	-0,17	39,0	0,00						
89	PL005111756983	Principal	TOP FARMS WIELKOPOLSKA Sp. z o.o., Piotrowo P.	WIELKOPOLSKIE	2005	HO	111,4	1056	0,515	41,6	-0,03	34,9	-0,01						
90	PL005197244114	Stol Joc	GR JACEK BIELUSZKO, Lipka	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	111,3	1369	0,385	31,1	-0,29	40,1	-0,07	105	106	104	105	105	0,475
91	PL00511604079	Boliver	OHZ OSIĘCINY Sp. z o.o., Jarantowice	KUJAWSKO-POM.	2005	HO	111,3	1249	0,490	34,6	-0,19	38,3	-0,04	103	107	104	108	107	0,459
92	FR4460633008	Lilas Moun	PIETRUSZYŃSKI ADAM, Straduny	WARMIŃSKO-MAZ.	2001	HO	111,1	1088	0,450	33,8	-0,13	38,7	0,02						
92	PL005193024987	Canvas	POLHOZ Sp. z o.o., Szymankowo	POMORSKIE	2008	HO	111,0	1474	0,389	32,9	-0,31	39,1	-0,12						
94	PL005187565984	Stol Joc	GRP „ROLGOS” Sp. z o.o., Ciążeń	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	111,0	1270	0,396	33,3	-0,22	38,8	-0,04						
95	PL005166064224	Marion	GRH ZYSIK ANTONI, Andrzejewo Kolonia	MAZOWIECKIE	2007	HO	111,0	1722	0,445	26,6	-0,48	42,2	-0,17						
96	PL005218327017	Dynamo	HZZ „ŻOLEDNICA” Sp. z o.o., Zakrzewo	WIELKOPOLSKIE	2008	HO	110,9	1082	0,404	45,5	0,00	32,7	-0,04	107	108	105	110	110	0,473
97	PL005188630537	Dynamo	TOP FARMS „GŁUBCZYCE” Sp. z o.o., Goluszowice	OPOLSKIE	2008	HO	110,7	1195	0,404	36,0	-0,16	37,4	-0,03						
98	PL005169689578	Patur Ad	PPUH TERRA Sp. z o.o., Ciolkowo	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	110,7	1259	0,460	29,3	-0,26	40,7	-0,02						
99	PL005131754525	Boliver	OHZ OSIĘCINY Sp. z o.o., Osiećciny	KUJAWSKO-POM.	2006	HO	110,7	1403	0,499	14,1	-0,49	48,3	0,01	110	111	112	114	114	0,441
100	PL005165664777	Ruskenn	CHOLAJDA ANDRZEJ, Wojciechów	WIELKOPOLSKIE	2007	HO	110,6	1307	0,412	33,2	-0,24	38,7	-0,06	108	108	109	107	108	0,432